

Spis treści

Wykaz skrótów	13
Wstęp	17
 Rozdział I. Prawne aspekty umowy leasingowej	 19
1.1. Leasing w prawie cywilnym	19
1.2. Cesja wierzytelności leasingowych - podstawy cywilnoprawne	36
1.3. Leasing po upadłości	36
1.4. Umowy leasingu w praktyce sądów powszechnych	38
 Rozdział II. Prawne aspekty umowy kredytu (pożyczki)	 45
2.1. Różnice pomiędzy kredytem a pożyczką	45
2.2. Regulacja umowy kredytu	46
2.3. Regulacja umowy pożyczki	48
 Rozdział III. Prawne aspekty umowy faktoringu	 51
3.1. Faktoring jako umowa nienazwana	51
3.2. Strony umowy faktoringu	52
3.3. Cesja w umowie faktoringu (faktoring pełny i niepełny)	53
3.4. Rodzaje faktoringu w praktyce gospodarczej	55
 Rozdział IV. Opodatkowanie transakcji leasingowych	 57
4.1. Uregulowania dotyczące leasingu na gruncie ustaw o podatkach dochodowych	57
4.1.1. Podstawowe pojęcia	58
4.1.2. Modele opodatkowania umów leasingu	60
4.1.2.1. Model I - tzw. leasing operacyjny	60
4.1.2.2. Model II - tzw. leasing finansowy	62
4.1.2.3. Leasing gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów	64

4.1.2.4. Umowy nie spełniające warunków określonych dla umów leasingu	64
4.1.3. Rozliczenie po zakończeniu umowy	65
4.1.3.1. Przeniesienie przedmiotu leasingu na korzystającego po okresie umowy	65
4.1.3.2. Oddanie korzystającemu przedmiotu leasingu do dalszego korzystania po okresie umownym	67
4.1.3.3. Przeniesienie przedmiotu leasingu na osobę trzecią i wypłacenie korzystającemu uzgodnionej kwoty	68
4.1.3.4. Cesja wierzytelności z tytułu opłat leasingowych	68
4.1.4. Wybrane zagadnienia dotyczące leasingu	69
4.1.4.1. Moment zaliczenia do kosztów opłaty wstępnej	69
4.1.4.2. Zasady opodatkowania dochodu ze sprzedaży przedmiotu leasingu w przypadku zmiany pierwotnie określonego okresu trwania umowy	73
4.1.4.3. Ustalenie wartości początkowej środka trwałego wykupionego po zakończeniu umowy leasingu operacyjnego	75
4.1.4.4. Wprowadzenie wykupionego po leasingu operacyjnym środka trwałego do ewidencji oraz zasady amortyzacji	75
4.1.4.5. Możliwość zaliczenia do kosztów niezamortyzowanej wartości przedmiotu leasingu w przypadku kradzieży	76
4.1.4.6. Możliwość zaliczenia do kosztów odszkodowania z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy leasingu	77
4.1.4.7. Wartość początkowa środka trwałego w przypadku leasingu finansowego	80
4.1.4.8. Jednorazowa amortyzacja	82
4.1.4.9. Inwestycja w obcym środku trwałym	83
4.1.4.10. Leasing samochodów osobowych	84
4.1.4.11. Używanie samochodów osobowych na podstawie umowy leasingu a obowiązek prowadzenia ewidencji przebiegu	85
4.1.4.12. Nieodliczony VAT od raty leasingowej (umowa nie zgłoszona do urzędu) a koszt podatkowy	86
4.1.4.13. Możliwość zaliczania do kosztów opłat wynikających z umowy leasingu w przypadku cesji umowy leasingu	87
4.1.4.14. Cesja umowy leasingu na osobę trzecią a korekta kosztów uzyskania przychodów	88
4.1.4.15. Wstąpienie spadkobiercy w prawa i obowiązki zmarłego leasingobiorcy	90
4.1.4.16. Zapłata za odstąpienie od umowy	91
4.1.4.17. Raty leasingowe płacone po utracie przedmiotu leasingu	91

4.1.4.18.	Moment powstania przychodu z tytułu odszkodowania	93
4.1.4.19.	Dotacja na leasing	94
4.1.4.20.	Ustalenie przychodu ze sprzedaży składnika majątku wykupionego po leasingu	95
4.1.4.21.	Wcześniejsze zakończenie leasingu finansowego a rozliczenie niezamortyzowanej wartości przedmiotu leasingu	95
4.1.4.22.	Zaliczenie w koszty uzyskania przychodów opłaty z tytułu umowy leasingowej za samochód a przychody z najmu	96
4.1.4.23.	Zarządzanie Flotą a koszty uzyskania przychodu	97
4.1.4.24.	Korekta wartości początkowej środka trwałego - samochodu osobowego w leasingu finansowym po zmianie przepisów ustawy o VAT	98
4.1.5.	Leasing w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania	99
4.1.5.1.	Leasing transgraniczny a należności licencyjne	101
4.1.6.	Rozliczenie umów leasingowych na tle przepisów o „zatorach płatniczych”	102
4.2.	Leasing a podatek od towarów i usług	105
4.2.1.	Leasing finansowy	105
4.2.1.1.	Leasing finansowy a wydanie towarów	105
4.2.1.2.	Stawka podatkowa	107
4.2.2.	Leasing operacyjny	107
4.2.2.1.	Leasing operacyjny a świadczenie usług	107
4.2.2.2.	Stawka podatkowa	109
4.2.3.	Moment powstania obowiązku podatkowego, podstawa opodatkowania, prawo do odliczenia podatku naliczonego VAT	109
4.2.3.1.	Sposób ustalania podstawy opodatkowania	109
4.2.3.2.	Moment powstania obowiązku podatkowego	111
4.2.3.3.	Momentu wystąpienia prawa do odliczenia podatku naliczonego VAT	112
4.2.3.4.	Zasady wystawiania faktur od 1.01.2014 r.	113
4.2.3.5.	Skutki wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie C-224/11 BGŻ Leasing sp. z o.o. w zakresie uprzedniego rozliczenia podatku naliczonego i należnego przez leasingodawców oraz podatku naliczonego przez leasingobiorców	114
4.2.3.6.	Faktury wystawiane z tytułu usług leasingu operacyjnego, w okresie między śmiercią (przekształceniem) korzystającego a momentem określenia osoby lub podmiotu wstępującego w jego prawa i obowiązki	117

4.2.3.7.	Brak zgłoszenia umowy leasingu do właściwego urzędu skarbowego prawo do odliczenia podatku VAT naliczonego	117
4.2.3.8.	Korekty obrotu dla celów VAT w przypadku rozwiązania umowy leasingu finansowego.	118
4.2.3.9.	Opodatkowanie odszkodowania za przedwczesne rozwiązanie umowy leasingu	119
4.2.3.10.	Opodatkowanie VAT kwoty wykupu przedmiotu leasingu	119
4.2.3.11.	Rozliczenie podatku w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności leasingowych	120
4.2.4.	Odliczanie podatku naliczonego VAT od kosztów umów leasingowych (leasing samochodów) jakie obowiązują po implementacji decyzji derogacyjnej od dnia 1.04.2014 roku	121
4.2.5.	Cesja umów leasingu a podatek od towarów i usług	126
Rozdział V.	Podatkowe aspekty umów kredytowych i pożyczek	129
5.1.	Rozliczenie kredytów i pożyczek w podatkach dochodowych	129
5.1.1.	Udzielenie i zwrot kredytu (pożyczki) jako zdarzenie obojętne podatkowo	129
5.1.2.	Odsetki od kredytu (pożyczki) jako KUP	130
5.1.2.1.	Odsetki jako koszt w świetle zasad ogólnych	130
5.1.2.2.	Metoda kasowa rozliczenia odsetek	131
5.1.2.3.	Ograniczenia w zaliczaniu odsetek do kosztów podatkowych (cienka kapitalizacja)	133
5.1.2.4.	Różnice kursowe	136
5.1.3.	Pożyczki preferencyjne (JEREMIE)	137
5.1.3.1.	Zasady udzielania pożyczek	137
5.1.3.2.	Opodatkowanie pożyczek preferencyjnych	138
5.1.4.	Podatek u źródła przy umowie kredytu (pożyczki)	139
5.1.5.	Umorzenie kredytu lub pożyczki	141
5.1.5.1.	Umorzenie po stronie kredytobiorcy lub pożyczkobiorcy	141
5.1.5.2.	Umorzenie po stronie pożyczkodawcy	143
5.2.	Rozliczenie kredytów i pożyczek w podatkach obrotowych	143
5.2.1.	Udzielenie kredytu (pożyczki) w podatku od towarów i usług	143
5.2.1.1.	Kredyt i pożyczka jako usługa	143
5.2.1.2.	Kredyt i pożyczka jako usługa zwolniona z podatku	144
5.2.1.3.	Roczna korekta podatku naliczonego przy pożyczkach	146
5.2.1.4.	Obowiązek podatkowy i ewidencja sprzedaży	148
5.2.2.	Podatek od czynności cywilnoprawnych	149
5.2.2.1.	Podatek PCC a VAT przy kredytach i pożyczkach	149
5.2.2.2.	Zwolnienia z podatku PCC przy pożyczkach	151

Rozdział VI. Podatkowe aspekty faktoringu	153
6.1. Podatki dochodowe przy faktoringu	153
6.1.1. Zbycie wierzytelności w ramach umowy faktoringu - przychód i koszt w podatku dochodowym u faktoranta	153
6.1.2. Zbycie wierzytelności w ramach umowy faktoringu - przychód i koszt w podatku dochodowym u faktora	156
6.1.3. Zbycie zobowiązań w ramach umowy faktoringu odwrotnego - przychód i koszt w podatku dochodowym u faktoranta	156
6.1.4. Zbycie zobowiązań w ramach umowy faktoringu odwrotnego - przychód i koszt w podatku dochodowym u faktora	158
6.1.5. Problematyka zagadnienia wystąpienia podatku u źródła przy wypłacie wynagrodzenia faktora	158
6.1.6. Różnice kursowe przy umowie faktoringu	160
6.2. Podatki obrotowe przy faktoringu	162
6.2.1. Faktoring jako usługa w podatku VAT	162
6.2.2. Stawka podatku przy faktoringu	163
6.2.3. Faktoring jako świadczenie złożone	165
6.2.4. Podatek PCC przy faktoringu	167
 Rozdział VII. Dokumentacja cen transferowych	 169
7.1. Obowiązek sporządzenia dokumentacji	169
7.1.1. Usługi finansowe pomiędzy podmiotami powiązanymi	169
7.1.2. Cena rynkowa	170
7.2. Przesłanki sporządzenia dokumentacji	172
7.2.1. Istnienie powiązań	172
7.2.2. Wartość obrotów	174
7.3. Treść dokumentacji	177
7.3.1. Regulacje krajowe	177
7.3.2. Zalecenia Unii Europejskiej	179
7.4. Szacowania cen przy usługach finansowych	180
7.4.1. Metody ustawowe	180
7.4.2. Pożyczki	181
7.4.3. Leasing i faktoring	182
 Rozdział VIII. Zasady ujmowania operacji leasingu w księgach podatkowych	 185
8.1. Zasady ujmowania operacji leasingu w księgach rachunkowych	186
8.1.1. Uregulowania dotyczące leasingu w prawie bilansowym	186
8.1.2. Definicja umów leasingu według ustawy o rachunkowości	188
8.1.3. Zakres stosowania operacji leasingu według ustawy o rachunkowości	191

- 8.1.4. Zasady ewidencjonowania umów leasingu w księgach rachunkowych
 - 8.1.4.1. Ewidencja umowy leasingu operacyjnego (zarówno dla celów rachunkowych, jak i podatkowych)
 - 8.1.4.2. Ewidencja umowy leasingu finansowego (zarówno dla celów rachunkowych, jak i podatkowych)
 - 8.1.4.3. Umowa leasingu finansowego, traktowana dla celów podatkowych jak leasing operacyjny
- 8.1.5. Zasady ewidencji księgowej innych zdarzeń wiążących się z umowami leasingu
- 8.1.6. Korekta kosztów amortyzacji przedmiotu leasingu w związku z niezapłaconym zobowiązaniem
- 8.1.7. Operacje leasingu według krajowego standardu rachunkowości nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa”
- 8.1.8. Leasing finansowy według MSR 17
 - 8.1.8.1. Definicje leasingu według MSR 17
 - 8.1.8.2. Ewidencja leasingu finansowego przez korzystającego
 - 8.1.8.3. Ewidencja i rozliczenie opłat w leasingu operacyjnym przez korzystającego
 - 8.1.8.4. Umowy leasingowe według MSR dotyczące budynków i gruntów
- 8.1.9. Prezentacja i ujawnianie informacji o leasingu

Rozdział IX. Transakcje faktoringu w księgach rachunkowych

- 9.1. Zasady ujmowania operacji faktoringu w księgach rachunkowych
 - 9.1.1. Uregulowania dotyczące faktoringu w prawie bilansowym
 - 9.1.2. Charakterystyka umów faktoringowych
 - 9.1.3. Ujęcie umów faktoringowych w księgach rachunkowych
 - 9.1.3.1. Faktoring właściwy (pełny) - ujęcie w księgach rachunkowych
 - 9.1.3.2. Faktoring niewłaściwy (niepełny) - ujęcie w księgach rachunkowych
- 9.2. Zasady ujmowania operacji faktoringu odwrotnego w księgach rachunkowych

Rozdział X. Ewidencja kredytu bankowego w księgach rachunkowych kredytobiorcy

- 10.1. Zasady ewidencji kredytów bankowych w księgach rachunkowych kredytobiorcy
 - 10.1.1. Klasyfikacja kredytów bankowych
 - 10.1.2. Wycena i ewidencja kredytów bankowych w księgach rachunkowych kredytobiorcy

10.1.3. Rozliczanie i ewidencja prowizji i odsetek od kredytów bankowych	244
10.1.4. Ujęcie w księgach rachunkowych zaciągniętych kredytów bankowych na przykładach liczbowych	245
10.2. Zasady prezentacji kredytów bankowych w rachunku przepływów pieniężnych	252
 Rozdział XL Analiza finansowa kredytu (pożyczki), leasingu ifactoringu	 255
11.1. Wprowadzenie	255
11.2. Dłużne a udziałowe finansowanie przedsiębiorstwa	256
11.2.1. Podatkowe aspekty finansowania dłużnego i udziałowego	256
11.2.2. Finansowe aspekty finansowania dłużnego i udziałowego	258
11.3. Analiza finansowania za pomocą kredytu i pożyczki od udziałowca	258
11.3.1. Rzeczywisty koszt kredytu	258
11.3.2. Rzeczywisty koszt pożyczki od udziałowca	260
11.3.2.1. Podatek od czynności cywilnoprawnych	260
11.3.2.2. Cienka kapitalizacja	261
11.4. Analiza finansowania kredytem (pożyczką) i leasingiem operacyjnym	262
11.5. Analiza finansowania leasingiem operacyjnym i finansowym przy zmiennych stawkach podatku VAT	268
11.6. Analiza finansowa factoringu	273
11.7. Analiza finansowania kredytem (pożyczką) i factoringiem	275